

Прикладом технік оптимізації світосприйняття є аффірмації – позитивно спрямовані твердження. Можна зазначити такі правила побудування аффірмацій:

1. Спокійне повторення їх про себе. Не обов'язково твердо вірити у зміст висловлювання, не треба боротись із самим собою.

2. Твердження повинно бути позитивним (у соціальному розумінні) у стверджувальній формі, без частини «не», яка не сприймається підсвідомістю.

3. Аффірмація повинна бути стислою і зрозумілою. Використовуйте тільки прості, базові слова.

4. Аффірмації мають бути реалістичними: містити тільки легкодосяжні, доступні моделі перетворенн. Наприклад, недоцільно стверджувати: «Я – супермен. Я можу все», проте можна подумки говорити собі: «Я сильна людина. Я можу набагато більше».

Психологічні техніки зміни установок (робота з підсвідомістю). Більшість наших неадаптивних реакцій є наслідком сформованих неконгруентних життєвих установок (підсвідомих моделей поведінки), які знаходяться на підсвідомості. Тільки «попрацювавши» з несвідомим рівнем можна усунути базис формування дистресу.

Справа в тім, що в залежності від характеру спрямованості думок, емоційного стану змінюється і тип світосприйняття, що відбивається на характері поведінки. Негативна чи позитивна установка може сприяти або перешкоджати розвитку особистості, в тому числі інтелектуальним і творчим здібностям.

Варто вказати, техніки такого роду необхідно застосовувати тільки комплексно – такий підхід забезпечує максимальну ефективність. Особливу увагу необхідно приділити практичній площині вправ у межах запропонованого підходу, адже тільки за умови максимальної віддачі, занурення у комплекс психопрофілактичних занять може відбутись позитивний ефект. Систематичний і системний підхід до проблеми дистресу забезпечить якщо не повне недопущення виникнення дезадаптивних станів психіки, то принаймні зменшить ризик виникнення дистресу та полегшить його перебіг. Вважаємо, що кожен працівник міліції повинен під керівництвом практичних психологів оволодіти знаннями, вміннями та навичками по самопрофілактиці дистресу.

Лабезна А.С.

курсант 42 групи ФПФПМГБ

ННПФПМГБВВ НАВС

Науковий керівник:

науковий співробітник

наукової лабораторії

з проблем кадрового забезпечення

діяльності ОВСННПФПМГБВВ НАВС

ВИКОРИСТАННЯ ПРОФАЙЛІНГУ В КАДРОВІЙ РОБОТІ ОВС

Актуальність перевірки ступеня правдивості інформації у кадровій роботі на даному етапі набуває особливого значення. Сучасний стан кадрової роботи передбачає необхідність швидкої, своєчасної, якісної перевірки отриманої інформації. За даними Міжнародної академії дослідження неправди 69 % державних службовців та 67 % військовослужбовців систематично повідомляють неправду. Використання сучасних приладів детекції неправди є актуальним, проте не завжди доступним з матеріальних, організаційних, правових або етичних питань.

Безперечно, розвиток технічного забезпечення є неодмінним перспективним явищем, проте воно повинно доповнювати, а не замінювати процесу діагностики інформації під час комунікативної взаємодії. Таким чином особи, що відповідальні за професійно - психологічний відбір та поточну роботу з кадрами, повинні отримати спеціальну підготовку з перевірки комплексної комунікативної верифікації отриманої інформації від персоналу.

Візуальна психодіагностика є доволі давнім напрямом виявлення неправдивої інформації. Ще за античних часів, наприклад у Давній Спарті по зовнішнім психофізіологічним реакціям (побіління, почервоніння) відбирали вояків до лав армії. Китайські торговці перлинами завжди спостерігали за розширенням/звуженням зіниць як вияву зацікавленості або байдужості до товару. В сучасні часи роботи таких науковців, як А. Піз, П. Екман, В. Біркенбіл, Д. Наварро, М. Карлінс, Е.М. Спириця, Л. Гласс, М. Лучін, Н. Орловська дозволив напрацювати достатній матеріал по психофізіологічним проявам повідомлення неправдивої інформації і створити на основі нього комплексну систему аудіовізуальної детекції інформації. Такою системою можна вважати «профайлінг». Профайлінг – це сукупність психологічних методик, що дозволяють оцінити ступінь достовірності інформації, яка повідомляється. Отже, профайлінг є цілісною системою комплексної комунікативної верифікації, яка б оцінювала отриману інформацію у її інтегративному поєднанні та часовому і просторовому розгортанні.

На сучасному етапі кадрової роботи в ОВС питання підготовки спеціалістів із профайлінгу постає дедалі актуальнішим. Профайлінгова підготовка повинна включати в себе оволодіння знаннями, вміннями та навичками цілісного сприйняття та аналізу невербальних і вербальних маркерів, які вказують на правдивість чи неправдивість поданої інформації. Такими маркерами виступають: закриті позиції кінцівок; нахилений тулуб, мімічні реакції страху; розпачу; гніву (у тій чи іншій послідовності); неконтрольовані психофізіологічні реакції – ковтання, тремор, побіління, почервоніння, зміни у екстралінгвістичних та паралінгвістичних показниках,

«жести неправди», розпачу, гніву (у комбінації); жести – паразити; напрям руху та позиція очей (лвтеральні рухи очей); зміна у стилі, послідовності, індивідуальному порядку викладення вербальної інформації. Якщо проаналізувати сукупність даних маркерів, можна з достатньо високим ступенем вірогідності вказати на ступінь достовірності отриманої інформації.

Під час проведення практичних занять з навчальних дисциплін «юридична психологія», «професійно – психологічна підготовка працівників ОВС» та в межах тренінгових занять в інституті підвищення кваліфікації курсантам, слухачам НАВС, практичним працівникам була запропонована методика комплексної комунікативної верифікації інформації. Дана методика є складовим елементом профайлінгу. Методика комплексної комунікативної верифікації інформації передбачає поетапне оволодіння прийомами візуальної діагностики психоемоційного стану, відмінностей у невербальних і вербальних повідомленнях між правдивою та неправдивою інформацією. Вона тісно пов'язана із задаванням опитуваному низки уточнюючих запитань, на які йому необхідно дати відповідь. Зміни у реакціях дають змогу виявити психоемоційний стан опитуваного та ступінь достовірності інформації, що повідомляється. Дана методика отримала схвальні оцінки курсантів, слухачів та практичних працівників.

Процедура проведення методики передбачає знаходження опитуваного у позиції, що забезпечує візуальне спостереження за просторовим розташуванням тіла, обличчя, долоней. Після першого контакту і стандартних організаційних запитань опитуваному пропонується розказати спочатку про свій позитивний досвід. Як правило, процедура опитування є стросогенною подією, тому опитуваний залюбки розповість про свої здобутки на роботі. Після цього пропонується викласти підтверджений та нейтральний (відомий) факт із свого життя, який опитувана особа добре пам'ятає (наприклад, «вчора я був на роботі і виконував таке – то доручення»). Спостерігається стандартний набір невербальних та вербальних реакцій у емоційно нейтральному стані. Після задаються питання по значущій проблематиці. Спостерігаються і відмічаються аудіовізуальні маркери, які вказують на приховування інформації. Процедура застосування методики комплексної комунікативної верифікації інформації фіксується за допомогою відеозапису. Подальший перегляд відеозапису дозволяє уточнити попередній висновок профайлера.

Використання профайлінгу в кадровій роботі є перспективним напрямком удосконалення професійної діяльності ОВС. Профайлінг може допомагати вирішувати широкий спектр питань як кадрової роботи (професійний добір та відбір, призначення на посаду, професійна підготовка) так і правоохоронної діяльності. Нагальним питанням є створення на базі НАВС курсів по підготовці фахівців з профайлінгу, особливо серед практичних психологів, інспекторів відділів по роботі з персоналом системи ОВС, працівників оперативних підрозділів, слідчих, працівників міліції громадської безпеки.